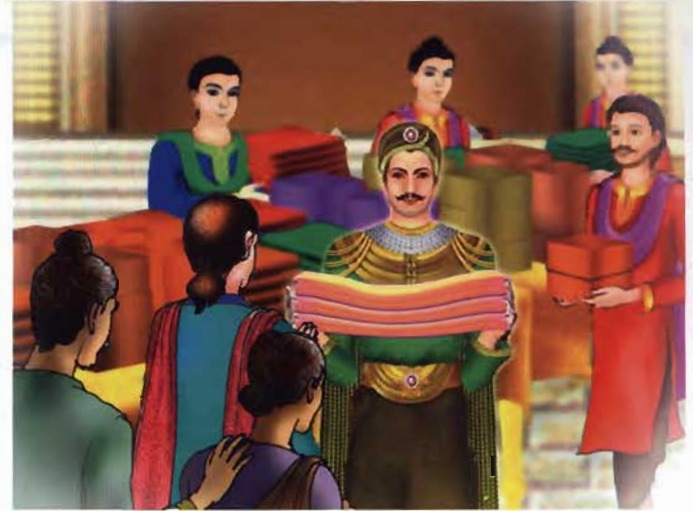
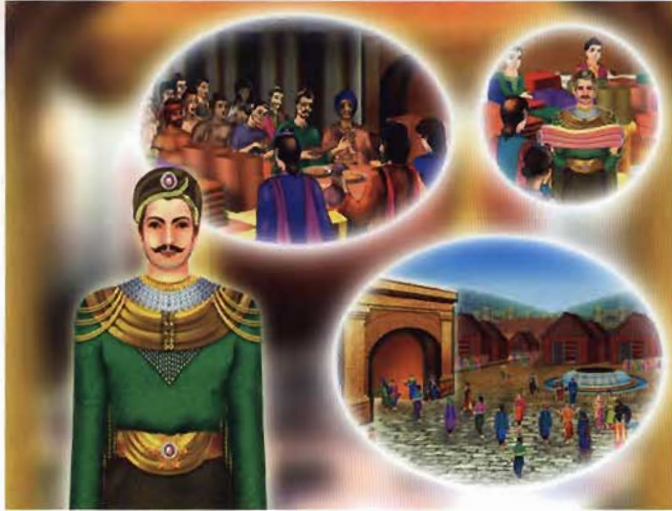

๑๒

พญามารเนรมิตหลุมถ่านเพลิง

ในอดีตกาลสมัยที่พระเจ้าพรหมทัตครองราชสมบัติอยู่ ณ กรุงพาราณสี พระโพธิสัตว์บังเกิดในตระกูลเศรษฐี ในกรุงพาราณสี ได้รับการเลี้ยงดูเสมือนเป็นพระราชกุมาร คือ เป็นสุขุมลชาติเลย พออายุได้ ๑๖ ปีก็เรียนจบศาสตร์ทุกสาขา

เมื่อบิดาถึงแก่กรรม พระโพธิสัตว์ก็รับตำแหน่งเศรษฐีแทนบิดา สร้างศาลาโรงทาน ๖ แห่ง คือ สมัย

ก่อนถ้าใครเป็นเศรษฐี เขาจะวัดว่า ใครสร้างโรงทานได้มากกว่ากัน ไม่ใช่ว่าใครเก็บทรัพย์ได้มากกว่ากัน ถ้าบ้านนี้สร้าง ๑ โรง อีกบ้าน ๒ โรง ๑ โรงนั้นอายุ พอเดินผ่าน มาต้องกระหมิดกระเมี้ยนหลบ ๆ ซ่อน ๆ หลังนี้ ๖ โรง คือ ที่ประตูพระนครทั้ง ๔ ทิศ ๔ แห่ง ใจกลางเมือง ๑ แห่ง และที่ประตูบ้านอีก ๑ แห่ง คือ ผ่านมาทางไหน จะกลางเมือง ประตูเมืองก็มาเจอ มาถึงประตูบ้านก็เจอ ทำทานกันให้มากที่สุดกันไปเลย ยุคนั้นมนุษย์ไม่เชื่อว่า มีคน

ท่านเศรษฐีก็รับฟัง เพราะใจกำลังเปิดกว้าง พุดเรื่องอื่นได้ แต่มาพูดเรื่องนี้กับผู้ที่ตั้งความปรารถนามาแสนกับ เพื่อตั้งอยู่ในฐานะ เอตทัคคะ ผู้เลิศในฝ่ายอุบาสก ผู้ถวายทาน ท่านเศรษฐีจึงถาม “นี่คือข้อแนะนำของท่านหรือ”

“ใช่” เทวดาตอบ

ท่านเศรษฐีไล่ทันที “โน่น...ออกจากเรือนของเราไปเดี๋ยวนี้! เดี่ยว...ก่อนจะไป ฟังก่อนท่านเทวดา เทวดาอย่างท่าน ต่อให้มีร้อย พัน หมื่น หรือ แสนมาพูดอย่างนี้อีก ก็ไม่สามารถทำให้เราคลายความมั่นคงจาก

พระรัตนตรัยไปได้ คำพูดของท่านไม่เป็นมงคลเลย มีประโยชน์อะไรที่ท่านจะมาอาศัยเรือนเราอยู่ ไป ! ไปซะเดี๋ยวนี้เลย” ไล่ไปแล้ว เทวดาจิตจ้อยหงอยสนทไป แล้วก็จูงลูกจูงเมีย ไปทั้งครอบครัวเลย ไม่มีเรือนอยู่ เพราะตัวไม่ได้สร้างบุญมา

ออกไปแล้วยานีคิดว่า จะไปสร้างกระต๊อบกระต๊อบไม่ได้ เพราะว่าเขาสำเร็จด้วยบุญ ไม่ใช่เห็นต้นหมากรากไม้ อะไรมางุง ๆ ซาน ๆ แบบมนุษย์ มาทำเพิงหมาแหงนอะไรต่าง ๆ นอนไม่ได้ เห็นต้นไม้วาง ๆ จะไปสิงไม้ไม่ได้ เพราะเจ้าของเขามีอยู่ ไปบ้านไหนไม่ได้ หมดสิทธิ์ กลาย

เป็นเทวดาจรจัดอย่างนั้นลำบาก ต้องเจออย่างนี้บ้าง
จึงได้สำนึกว่า การพูดในสิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคล ย่อมนำความ
ทุกข์มาสู่ตนได้

เพราะฉะนั้นยิ่งถ้าเราปรารถนาภูมิอันสูงขึ้นไป
อย่างเช่นจะไปสู่ที่สุดแห่งธรรมนั้น เราก็ต้องสร้างบุญ
อย่างมากมายมหาศาลกันไปเลย ความปรารถนาอยากจะเป็น
อะไร ใคร ๆ ก็ปรารถนาได้ แต่จะได้เป็นเมื่อสร้าง
บุญ ทุกคนไม่ว่าผู้หญิง ผู้ชาย เด็กเล็ก ปรารถนาจะเป็น
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งในอนาคตก็ได้ แต่จะ
เป็นได้ก็ต้องสร้างบุญบารมีให้ครบหลักสูตร จึงจะได้
บรรจุตำแหน่งในการเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมีสูตร
สำเร็จว่า ถ้าทำครบขนาดนี้จึงเป็นได้ แล้วก็มีหลายแบบ
มีพระปัญญาธิกพุทธเจ้า พระสัทธาธิกพุทธเจ้า และ
พระวิริยาธิกพุทธเจ้า การสร้างบารมีก็เป็นเท่า ๆ ขึ้นไป
เรื่อย ๆ

ดังนั้น การสร้างบารมีที่จะไปสู่ที่สุดแห่งธรรม
ก็ไม่ใช่ว่าใครจะอธิษฐานไม่ได้ หรือว่าเป็นเรื่องที่ว่า

เกินไป แม้แต่ปรารถนาอยากจะได้สัมผัสจักรพรรดิตก
ไม่พรวง ถ้าคนที่เข้าใจก็ไม่มีปัญหา แต่คนที่ไม่มีความรู้ไม่
ค่อยเข้าใจ ก็คิดว่ามีด้วยหรือสมบัติที่ตกไม่พรวง มีแต่ว่า
ตกแล้วไม่มีเหลือ แต่มีผู้มีบุญในกาลก่อน ทำบุญแล้วก็
อธิษฐานจิตอย่างนั้น ๆ จึงได้มาเป็นแล้ว

เทวดามีจฉาธิฐิฟ่งท่านเศรษฐีผู้เป็นพระ
โสดาบัน ออกปากขับไล่แล้วอยู่ไม่ได้ ก็เลยพาครอบครัว

ออกจากเรือนท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เดินคอตกลงไปเลย
แม้จะลอยไปในอากาศแต่ก็คอตกลง ๆ ได้รับความลำบาก
มาก เรายังโชคดีถ้าไม่มีที่อยู่ ยังทำเป็นเพิงหมาแหงน
ได้ แต่เทวดาต้องเป็นอยู่ได้ด้วยบุญของตัว ทำมาหากิน
ก็ไม่ได้ ทำอะไรก็ได้ไม่ได้ ถ้าไม่มีบุญไปเนรมิตอะไรก็ได้
และที่ถูกละทิ้งเพราะหมดบุญ บุญมันหรือลงไม่เรื่อย ๆ
ลำบากเป็นเทวดาจรจัดทั้งครอบครัวไปแล้ว เทวดารู้สึก
สำนึกผิดว่า เราไม่น่าใช้วาทกรรมอย่างนั้น วชิเรามา

เป็นมงคลเลย นำความทุกข์มาให้ ก็เลยคิดว่า ชิน
 อย่างนี้เราและครอบครัวลำบากมาก เราต้องไปขอโทษให้
 ท่านเศรษฐียกโทษให้เรา แล้วเราก็จะได้กลับไปอยู่ที่เดิม
 ตอนนี้คิดได้แล้ว แต่การที่รู้ ๆ จะเข้าไปหาท่านเศรษฐีเลย
 ไม่ได้ ต้องอิงผู้ใหญ่ ต้องให้ผู้ใหญ่เดินหน้า เขาว่าเดิน
 ตามหลังผู้ใหญ่ หมาไม่กัด

จึงเข้าไปหาเทพบุตรผู้รักษาเมือง แล้วเล่าเรื่อง
 ราวที่ตนทำผิดไว้ให้เทพบุตรได้รับทราบ เทวดาผู้ใหญ
 ก็หงุดหงิดเหมือนกัน เรื่องอะไรไปว่าอย่างนั้น แต่ก็เห็น
 ใจ เทวดามีฉันทิฐิจึงชวนเทพบุตรผู้รักษาเมืองไปหาท่าน
 อนาถบิณฑิกเศรษฐี เพื่อให้ช่วยพูดให้ท่านเศรษฐียกโทษ
 ให้ เทพบุตรผู้รักษาเมืองกล่าวว่า “ท่านได้กล่าวคำอัน
 ไม่สมควร เราไม่อาจจะไปพบท่านเศรษฐีกับท่านได้หรอก”

เมื่อเทวดาผู้ใหญ่ในระดับรักษาพระนคร ไม่มี
อานุภาพพอที่จะไปพูดกับท่านเศรษฐีได้ จึงไปหาท้าว
มหาราชทั้ง ๔ ผู้ปกครองนาค ยักษ์ คนธรรพ์ และครุฑ
ท้าวมหาราชทั้ง ๔ กล่าวว่า “เราไม่อาจช่วยท่านได้ เพราะ
ท่านได้กล่าวคำอันไม่สมควร” เทวดามีฉันทิฐิจึงเดินทาง
ต่อไป เข้าเฝ้าระดับสูงขึ้นไปอีก ท้าวสักกเทวราช และ
กราบทูลเรื่องราวทั้งหมดให้พระองค์ทรงทราบ พร้อมทั้ง

ทูลวิงวอนอย่างน่าสงสารว่า “ข้าพระองค์และครอบครัว
ไม่มีที่อยู่แล้ว ต้องพาลูกเมียเที่ยวระหกระเหินหาที่พึ่งไม่
ได้ ขอพระองค์ได้โปรดช่วยข้าพระองค์ด้วยเถิด”

ท้าวสักกเทวราชก็ตรัสว่า “เราช่วยท่านไม่ได้
หรอก เพราะท่านกล่าวคำที่ไม่สมควร แต่เราพอจะมีวิธี
การ คือ ตอนนี้ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีถูกพ่อค้ายืมเงิน
ไปแล้วยังไม่คืนจำนวน ๑๘ โกฏิ ท่านต้องแปลงร่าง

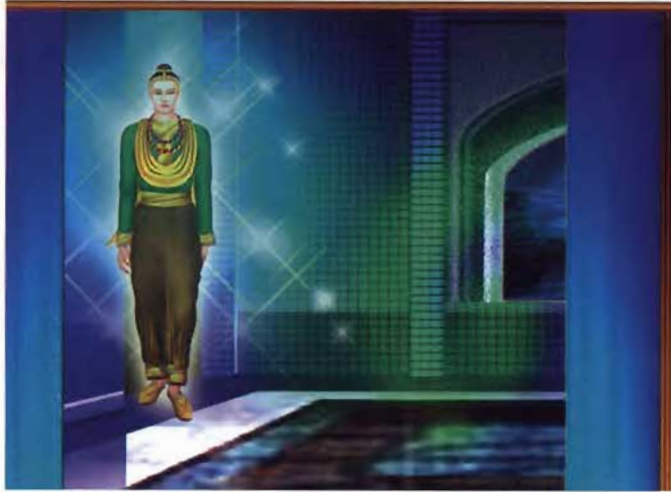

เป็นเสมียนของท่านเศรษฐี ไปเอาสัญญาภูเงินจากท่านเศรษฐีมา แล้วก็ไปทวงหนี้คืนมาให้หมด แล้วนำทรัพย์สินทั้งหมดมาเก็บไว้ในคลังของท่านเศรษฐี ด้วยอำนาจของท่านนั้นจึงไปขนทรัพย์สินอีก ๑๔ โกฏิของท่านเศรษฐีซึ่งถูกน้ำเซาะหายไป เอากลับคืนมาด้วย ยังไม่พอ ไปเอามาเพิ่มอีก คือ ทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ ๑๔ โกฏิ เหมือนเป็นดอกเบี๋ยที่สุญไปชั่วคราว แล้วรวบรวมทรัพย์สินทั้งหมดมาไว้ที่คลังท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีด้วยฤทธิ์ของท่าน

จึงทำคลังเปล่าของท่านเศรษฐีให้เต็มไปด้วยทรัพย์สิน ๕๔ โกฏิ

เมื่อทำเช่นนี้แล้วถึงค่อยเข้าไปหาท่านเศรษฐีไปสารภาพผิดว่า ขอให้ท่านเศรษฐียกโทษให้ เทวดามีฉันทิฐิติใจมากที่ท้าวสักกเทวราชทรงแนะนำเช่นนั้น จากนั้นก็ถวายอภิวัตน์แล้วก็ทูลลากลับ ไปทำตามที่ทำวสักกเทวราชแนะนำครบทุกอย่าง ไปตามทางทรัพย์สินมา ไป

ตามทรัพย์ที่หายไปในน้ำ และทรัพย์ที่ไม่มีเจ้าของเอามาใส่ไว้ในคลังของท่านเศรษฐีจนเต็ม

แล้วก็ลอยไปในกลางอากาศอย่างสงบเสงี่ยม ไปหาท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีในห้องนอนเหมือนเดิม ท่านเศรษฐีเห็นก็ถามอีก “นั่นใคร”

สารภาพออกมาเลย “ข้าพเจ้าเป็นเทวดามัจฉาทิฐิ ซึ่งเคยสถิตอยู่ที่ซุ้มประตูที่ ๔ ในเรือนของท่าน ท่านเศรษฐีฟังก่อน อย่าเพิ่งพูด อย่าเพิ่งพูดอย่างนั้น ข้าพเจ้ามาขอสารภาพผิด ที่ข้าพเจ้ากล่าวแล้วในวันนั้น ด้วยความเป็นคนพาล ขอท่านจงยกโทษให้ข้าพเจ้าด้วยเถิด ข้าพเจ้าได้ไถ่โทษ โดยการรวบรวมทรัพย์จำนวน ๕๔ โกฏิ มาบรรจुไว้เต็มคลังของท่านตามคำแนะนำของท้าวสักกเทวราชแล้ว ขอให้ท่านได้โปรดยกโทษให้แก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด เพราะตอนนี้ข้าพเจ้าและครอบครัวไม่มีที่อยู่เลยได้รับความลำบากมาก”

เรื่องของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ที่ว่าเทวดาเอาสมบัติคืนมาให้ นั่น ประกอบไปด้วยเหตุ ๒ ประการ คือ

บุญเก่าของท่านเศรษฐีตามมาทันนี้เป็นหลักและเทวานุภาพเป็นเรื่องเสริม เทวดาอาศัยบุญของท่านเศรษฐี กอปรกับเทวานุภาพ จึงบันดาลสิ่งเหล่านั้นให้เกิดขึ้นได้ นี่คือสิ่งที่จะต้องศึกษาเอาไว้ให้ดี เรื่องบุญในอดีตที่ท่านสมบัติสลาย หรือสมบัติกลับคืนมาเป็นเรื่องของวิบากกรรมเก่าในอดีต เพราะสมบัติเป็นของกลางของโลก มันผลัดกันชม ถ้ามีบุญก็ได้ครอบครอง ถ้าหมดบุญมันก็หายไป พอบุญหมดจริง ๆ กายมนุษย์ก็หมดสิทธิ์ใช้สมบัติ

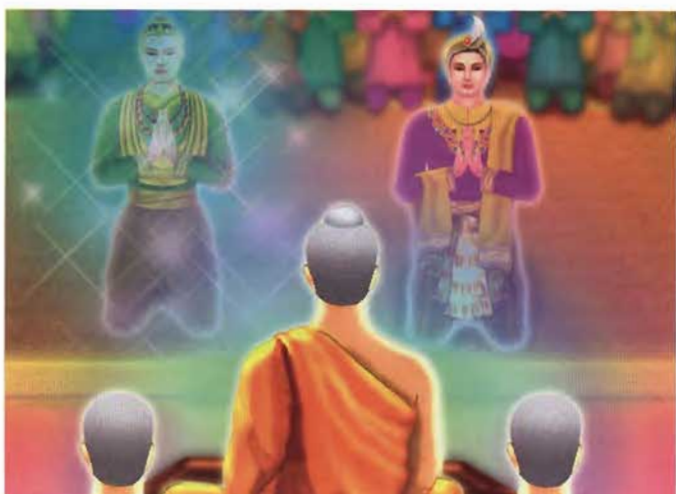
เหมือนกัน พอหมดบุญ แม้แต่เสื้อผ้าก็ดี เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ ตู้ โต๊ะ เตียง ตั้ง บ้าน รถ พวกนี้หมดสิทธิ์ใช้ทั้งนั้น

แต่พอมีบุญ เรามาตัวเปล่า ๆ เดี่ยวเสื้อผ้ามา เดี่ยวอาหารมา เดี่ยวคนดูแลมา เดี่ยวบ้านมา เดี่ยวรถมา เดี่ยวทรัพย์ที่พ่อแม่หามาให้มา เดี่ยวมีเหตุการณ์ดี ๆ ทำให้เราประสบความสำเร็จมา โฉนก็มา นันก็มา เป็นเรื่องบุญกับบาปในตัวทั้งนั้น บุญก็ดั่งสิ่งดี ๆ เข้ามา และก็ผลักสิ่งไม่

ดีออกไป บาปดั่งสิ่งไม่ดีเข้ามาแล้วผลักสิ่งดี ๆ ออกไป
เป็นสิ่งที่เราจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจเรื่องความเป็น
จริงของชีวิต มันเป็นเรื่องของเหตุของผล
ทั้งสิ้น

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีคิดว่า เทวดาตนนี้รู้สำนัก
แล้ว เราจะยกโทษให้ก็ต่อเมื่อพาไปเข้าเฝ้าพระบรม
ศาสดา แล้วให้ขอมาพระพุทธรองค์ก่อน ท่านเศรษฐี
จึงพาเทวดาไปเข้าเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นเรื่อง
แปลกที่มนุษย์พาเทวดาเข้าเฝ้าพระพุทธรองค์ เพื่อกราบ
ทูลเรื่องราวทั้งหมดให้ทรงทราบ ไม่คิดไม่แปลก ยิ่งคิดยิ่ง
แปลก เทวดานั้นหมอบกราบด้วยเศียรเกล้าแทบพระ
ยุคลบาทพระบรมศาสดา พร้อมทูลว่า “ข้าพระองค์ไม่
รู้จักคุณของพระรัตนตรัยเลย ได้กล่าวคำอันชั่วช้า เพราะ
ความเป็นคนพาล เพราะความเขลา ขอพระองค์ได้ทรง
โปรดยกโทษให้เกิด” พระพุทธรองค์ทรงยกโทษให้
จากนั้นท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็ยกโทษให้

แล้วพระพุทธรองค์ทรงประทานโอวาทแก่ท่าน
เศรษฐีและเทวดา โดยได้ตรัสพระคาถาว่า “คนทำบาป

ยอมเห็นว่าบาปนั้นดี ขณะที่บาปยังไม่ให้ผล” คือกินเหล้าเมาแ้ว ยังไม่เห็นผลบาปในอบาย ก็ยังกินกันต่อไป เพราะว่าผลแห่งบาปในโลกยังไม่ให้ผล เนื่องจากตัวเป็นกายมนุษย์อยู่ “แต่เมื่อใดบาปส่งผล เมื่อนั้น เขายอมเห็นว่า บาปนั้น สิ่งที่ทำนั้นไม่ดี”

“ส่วนคนทำกรรมดีอาจจะเห็นกรรมดีว่าชั่ว ตลอดกาลที่กรรมดียังไม่ส่งผล” คือ บางคนบอกทำดีไม่ได้ดี เพราะกรรมดีนั้นยังไม่ได้ส่งผล เพราะอาจจะทำชั่ว คิดชั่ว คิดดูก่อน บาปเลยได้ชองก่อน “แต่เมื่อใดกรรมดีส่งผล เมื่อนั้นเขายอมเห็นว่า กรรมดีนั้นดี” บางคนเป็นอย่างนั้นจริง ๆ พอมาทำบุญบิณฑบาตให้ลูกห่วย อยากรวย อยากรวยที่ได้ ขายเป็นได้ พอยังขายไม่ได้ก็นึกว่า บุญไม่ช่วย อย่าไปพูดอย่างนั้น

หลังจากจบพระคาถา เทวดานั้นได้บรรลุโสดาปัตติผล ก็ต้องถือว่าท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี มีพระคุณต่อเทวดาท่านนี้มาก

ลำดับนั้นท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐีได้กล่าวคุณ
ต่อหน้าพระพักตร์ พระบรมศาสดาว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้
เจริญ เทวดาตนนี้ห้ามข้าพระองค์ไม่ให้ทำทาน แต่
ข้าพระองค์ก็ยังทำอยู่ คือ คุณของข้าพระองค์ไซ้หรือไม่
พระเจ้าข้า”

“ท่านเศรษฐี ท่านเป็นอริยสาวกมีศรัทธาที่ไม่หวั่น
ไหวมีทัศนะบริสุทธิ์ การที่ท่านถูกเทวดาผู้มีศักดิ์น้อย
ห้ามอยู่ แต่ห้ามไม่ได้นั้น ไม่น่าอัศจรรย์เลย ในปางก่อน
สมัยที่เราสร้างบารมีอยู่ ได้ถูกพญามารเนรมิตหลุมถ่าน
เพลิงลึกถึง ๘๐ ศอก อย่างเทวดาศักดิ์น้อย ยังไม่ได้เนรมิต

ถึงหลุมถ่านเพลิงแค่มารพูดเท่านั้น แต่ตอนที่เรายังเป็นบรม
โพธิสัตว์ พญามารเนรมิตหลุมถ่านเพลิง ๘๐ ศอก ขวาง
หน้าอยู่เพื่อห้ามมิให้เราให้ทาน แต่ก็ห้ามเราไม่ได้” อะไร
จะเกิดขึ้นก็แล้วแต่ เมื่อตั้งใจจะทำแล้วต้องทำให้ได้ สมัย
ที่พระพุทธองค์เป็นบรมโพธิสัตว์ ท่านทำมาแล้ว เราเป็น
ลูกของพระองค์ท่าน ต้องเดินตามรอย จะให้อะไรมา
เป็นอุปสรรคในการสร้างชาติไม่ได้ ท่านเศรษฐีจึงทูล
ขอให้พระพุทธองค์ตรัสเล่าเรื่องให้ฟัง

